

MÖE – NAIK ÖVKI

Előadói ülése

Szarvas, 2018. Április 25.

MÖE – NAIK ÖVKI
Előadói ülése – Szarvas, 2018. Április 25.

Mezőgazdasági öntözés vízjogi engedélyeztetése

Cifka Gábor
PLANTOR Kft.

A vízgazdálkodási tevékenység jogi keretei

- 2000/60/EK irányelv
köznapi néven: EU Víz Keretirányelv (VKI)
- 2000/60/EK irányelv hazai jogszabályi környezetbe való beillesztése során beiktatott törvények, rendeletek
legalább 7 törvény, rendelet és több törvény módosítás
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról
köznapi nevén: Vízgazdálkodási törvény (Vgtv.)
- *valamint legalább 50 db, egyéb a vízgazdálkodás egyes tevékenységeit szabályozó törvény, Korm.rendelet, stb.*

A hazai Vízügy szervezete

http://docplayer.hu/docs-images/42/9128637/images/page_14.jpg

Vízjogi engedélyezés jogi háttere

- 2004. évi CXL. Törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
köznapi néven: Közigazgatási törvény (Ket.)
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról
köznapi nevén: Vízgazdálkodási törvény (Vgtv.)
- 72/1996. (V. 22.) Korm. Rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról

A BM Katasztrófavédelmi igazgatóságai

<http://fovaros.katasztrofavedelem.hu/wm.php?f=10895>

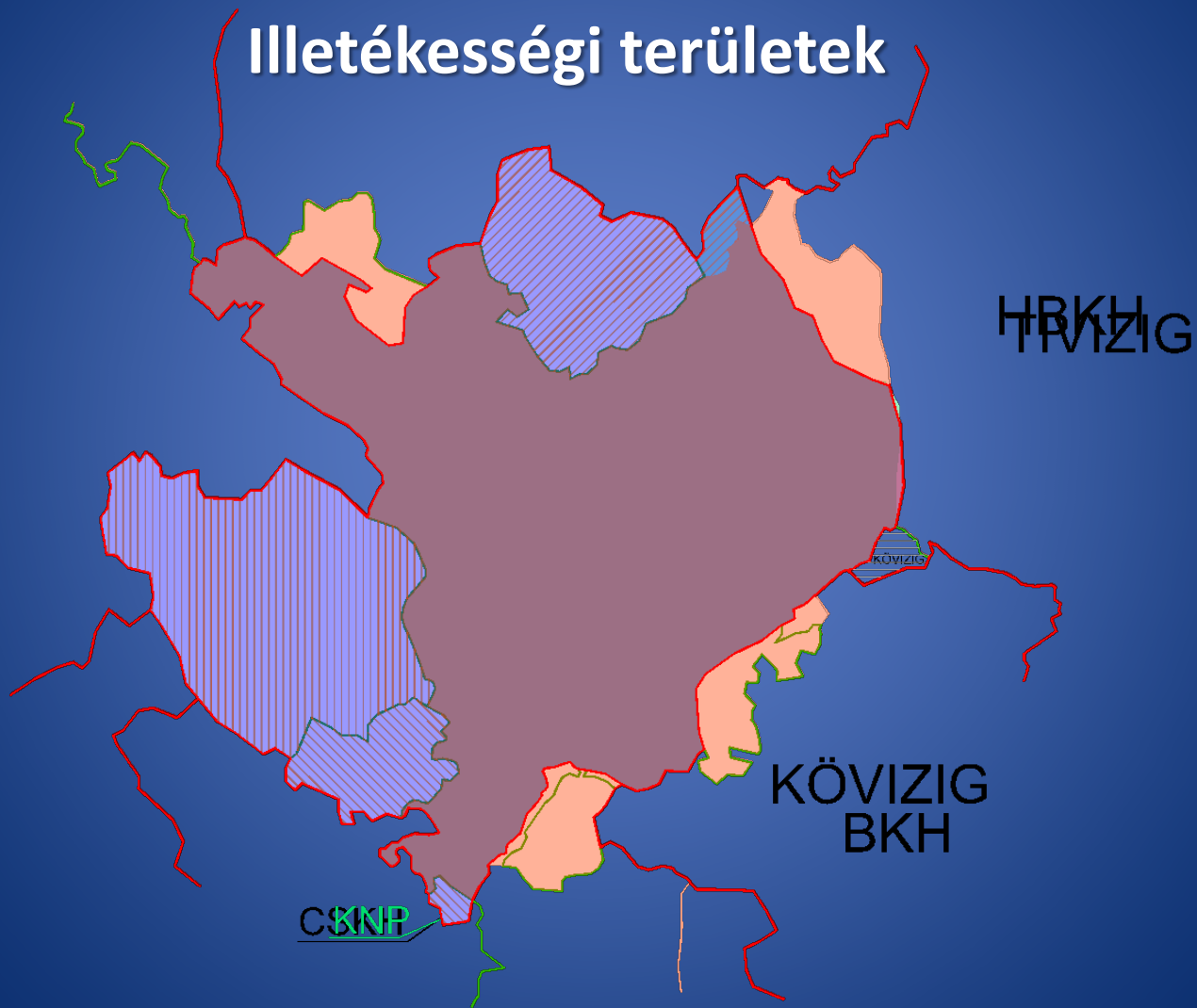
Környezet- és természetvédelmi engedélyezés jogi háttere

- 2004. évi CXL. Törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
köznapi néven: Közigazgatási törvény (Ket.)
- 1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól
köznapi nevén: Környezetvédelmi törvény (Kvt.)
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
köznapi nevén: (Khvr.)

Környezet- és természetvédelmi hatóságok

<http://www.termeszettor.hu/wp-content/uploads/2013/08/np-mukodesi2.jpg>

A legfontosabb kérdések

- **Rendelkezésre áll-e víz az öntözendő terület környezetében?**
  - Ha igen milyen? (Felszíni, felszín alatti - talaj-, réteg-, karsztvíz -)
  - Ha igen mennyi? (m³/s, m³/év)
  - Ha igen mikor? (öntözési idényben vagy csak idényen kívül?)
  - Ha igen hol? (a táblán belül, tábla mellett vagy több km-re?)
- **Az öntözendő terület alkalmas-e öntözésre?**
  - Igen vagy Nem
  - Feltételesen (öntözésre alkalmassá tehető-e ?)
- **Az öntözésnek van-e bármilyen más akadály?**
  - Régészeti, természetvédelmi, környezetvédelmi, műszaki, stb.

Engedélyköteles-e?

Minden

- vízilétesítmény építése, átalakítása, megszüntetése
- vízimunka elvégzése

engedélyköteles, ami a vizek

- áramlási és lefolyási viszonyait
- mennyiségét és minőségét
- medrét és partját
- vagy a felszíni alatti vizek víztartó képződményeit

befolyásolja vagy megváltoztatja!

DE

Engedélyköteles-e?

nem minden engedélyköteles vízimunka vízjogi engedély köteles!

72/1996 (V.22.) Korm. Rendelet 24. § (1) alapján:

500 m³/év mennyiséget meg nem haladó vízkivétel, ami:

- parti szűrésű, karszt-, rétegvíz igénybevétele és érintése nélkül
- kizárólag talajvíz vagy parti szűrésű víz felhasználásával működik
- Nem gazdasági célú! (Vagyis házi / háztartási vízigény!)

a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges!

VAGYIS

Nem engedélyköteles tevékenység

- Az érvényes vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő vízellátási létesítménynek az engedélyben szereplő vízgazdálkodási / műszaki paraméterei:
  - helyreállítása
  - rekonstrukciója
  - létesítmények fenntartása, kezelése
- Magánterületen létesített parkok, kertek öntözése, amennyiben az öntözésre felhasznált víz nem felszín alatti vagy felszíni vízből, hanem közcélú hálózatról kerül beszerzésre!
- Ivóvíz és szennyvíz bekötővezetékek létesítése

és a kutak ? *avagy bár csak követni tudnám ...*

- A kutakkal kapcsolatban 2017-ben hatalmas zavar volt ...
- A 2017-ét végén megváltoztatott vízgazdálkodást érintő törvények után a helyzet:
  - 72/1996 (V.22.) Korm. Rendelet 24. § -ben megadott feltételek esetén a jegyző hatáskörében van a döntés
  - Minden más esetben engedélyeztetni kell !
  - A kutak fennmaradási büntetés nélküli legalizálásának dátuma: 2018.december 31-e !!!
  - A vízhasználat engedélyeztetésének ig. díja: 0 Ft (dec. 31-ig)
  - Csak azok a kutak kapnak fennmaradási engedélyt amelyek vízellátása biztosított! *(vagyis amelyek nem kap -> meg kell szüntetni!)*

Vízjogi engedélyek típusai

- Elvi vízjogi engedély
- Vízjogi létesítési engedély
- Vízjogi üzemeltetési engedély
  - Vízjogi üzemeltetési engedély
  - Egynyári vízjogi üzemeltetési engedély *(ezzel most nem foglalkozunk)*
- Fennmaradási engedély
- *Megszüntetési engedély*

*1995. évi LVII. Tv. 28. § (1) c. pont szerint - 2009. óta van - ...
de a gyakorlat szerint ..... ?*

Elvi vízjogi engedély

- **Célja:** a tervbe vett vízgazdálkodási cél megvalósításának általános műszaki megoldási lehetőségeit, feltételeit határozza meg.
- **Tartalma:** 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 1. sz. mell.
- **Kinek:** építtető, tulajdonos, vagyonkezelő részére
- **Mire:** tervezésre, építésre nem jogosít!
- **Ideje:** 2 hónap
- **Hatálya:** legfeljebb 2 év
- **Díja:** 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. sz. melléklet 2. pont alapján: 60.000,- Ft / változat

Elvi vízjogi engedélynél mire figyeljünk:

- Az engedélyezési eljárás megindítása előtt ajánlott egyeztetni a területileg illetékes Környezet- és Természetvédelmi Főosztállyal a környezet- és természetvédelmi engedélyeztetés szükségességéről.
- 314/2005. (XII.25.) Korm. Rendelet 3. sz. melléklet határértékeinek ellenőrzése! *Határérték átlépés esetén előzetes környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása még a vízjogi engedélyezés előtt szükséges!*
- Az elvi vízjogi engedélyes tervdokumentációhoz nem szükséges:
  - Tulajdonosi hozzájárulás
  - Közműkezelői, közműtulajdonosi hozzájárulás
  - Talajvédelmi terv
- A hatóság a szakhatósági állásfoglalások tekintetében hivatalból keresi meg a szakhatóságokat nyilatkozattételre.
- A kiadott elvi vízjogi engedély az engedély hatályáig köti a hatóságot és a vízügyi szervezetet!

Vízjogi létesítési engedély

- **Célja:** vízimunka elvégzéséhez, vízilétesítmény megépítéséhez (átalakításához, megszüntetéséhez) szükséges
- **Tartalma:** 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 3. sz. mell.
- **Kinek:** építtető, tulajdonos, vagyonkezelő részére
- **Mire:** építésre jogosít, üzemeltetésre nem!
- **Ideje:** 2 hónap
- **Hatálya:** az engedélyben meghatározott ideig (2-4 év)
- **Díja:** 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. sz. melléklet 9.-16. pont alapján: 40e Ft-tól 350e Ft-ig

Vízjogi létesítési engedéllyel mire figyeljünk:

- Az engedélyezési eljárás megindítása előtt ajánlott egyeztetni a területileg illetékes Környezet- és Természetvédelmi Főosztállyal a környezet- és természetvédelmi engedélyeztetés szükségességéről.
- 314/2005. (XII.25.) Korm. Rendelet 3. sz. melléklet határértékeinek ellenőrzése! *Határérték átlépés esetén előzetes környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása még a vízjogi engedélyezés előtt szükséges!*
- A vízjogi létesítési engedélyes tervdokumentációhoz szükséges:
  - Tulajdonosi hozzájárulás (Minden érintett ingatlanhoz!)
  - Közműkezelői, közműtulajdonosi hozzájárulás vagy ha nincs közmű tervezői nyilatkozat
  - VIZIG vagy más kezelő befogadói és/vagy vagyonkezelői nyilatkozata
  - Talajvédelmi terv
  - Környezeti hatások vizsgálatához (13. sz. melléklet)
  - Bányakapitánysági engedély -> (tározó építése esetén)
- A vízbeszerzés „*hierarchiájára*”! -> Felszín alatti csak akkor ha nincs felszíni!

Vízjogi létesítési engedéllyel mire figyeljünk:

- A hatóság a szakhatósági állásfoglalások tekintetében hivatalból keresi meg a szakhatóságokat nyilatkozattételre.
- Az engedélyezési eljárás megindítása előtt ajánlott egyeztetni a területileg illetékes Vízihatósággal az engedélyezéssel kapcsolatban.
- Minden tulajdonos hozzájárulása kell! (NFA, MVA, VIZIG, MK, Magán, Önkormányzat, NP, stb.)
- Az engedélyezés megkezdése előtt minden vagyonkezelői, terület tulajdonosi, érintett közmű tulajdonosi hozzájárulásnak meg kell lennie!
- Minden környezet és természetvédelmi engedélyezés megelőzi a vízjogi engedélyezést! -> Előzetes egyeztetés fontossága!
- Bányakapítánysági engedélyezés!

Vízjogi üzemeltetési engedély

- **Célja:** vízilétesítmény használatbavételének és az engedély érvényességi ideje alatt annak üzemeltetésének jogi és műszaki kereteit határozza meg
- **Tartalma:** 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 3. sz. mell.
- **Kinek:** építtető, tulajdonos, vagyonkezelő részére
- **Mire:** használatra, üzemeltetésre jogosít!
- **Ideje:** 2 hónap
- **Hatálya:** az engedélyben meghatározott ideig (1-”25” év)*
- **Díja:** 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. sz. melléklet 74. pont alapján: vízjogi lét. eng. díjtételek 80%-a

Vízjogi üzemeltetési engedéllynél mire figyeljünk:

- Az engedélyezési eljárás megindítása előtt ajánlott egyeztetni a területileg illetékes Vízihatósággal az engedélyezéssel kapcsolatban
- A kivitelezési szerződés megkötésénél szerepeljen a szerződésben a vízjogi üzemeltetési engedélyhez szükséges megvalósulási tervek és bizonylatok elkészítésének, megszerzésének kötelme!
- Amennyiben bérelt mezőgazdasági területen valósítjuk meg a beruházást vagy annak egy részét, a vízjogi üzemeltetési engedélyt egyes hatóságok maximum a bérleti szerződések lejáratát dátumáig adják meg!
- Ellenőrizzük az engedélyt minden esetben, hogy az adatok a valóságnak megfelelőek legyenek!

Fennmaradási engedély

- **Célja:** meglévő vízellátási rendszer fennmaradásának engedélyezése és az üzemeltetési engedély kiadhatóságának megalapozása
- **Tartalma:** 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 3. sz. mell.
- **Kinek:** építtető, tulajdonos, vagyonkezelő részére
- **Mire:** meglévő vízellátási rendszer fennmaradására!
- **Ideje:** 2 hónap
- **Hatálya:** -
- **Díja:** 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. sz. melléklet 9.-16. pont alapján: 40e Ft-tól 350e Ft-ig

Vízjogi engedélyezés környezetvédelmi kérdései

- Az öntözéssel összefüggésben 314/2005. (XII. 25.) Korm. Rendelet 1. sz. melléklete alapján Környezeti hatásvizsgálat - köteles tevékenységek:
  - 53. pont szerint: Duzzasztómű vagy víztározó 2 millió m³ tározott víznél nagyobb tározót kívánunk építeni!
- Az öntözéssel összefüggésben 314/2005. (XII. 25.) Korm. Rendelet 3. sz. melléklete alapján Előzetes környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek:
  - 4. pont szerint: Öntözőtelep 300 ha öntözött területtől, illetve 0,45 m³/s vízfelhasználástól. Védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőterületén belül méret megkötés nélkül!
  - 5. pont szerint: Nyílt felszínű öntöző-főcsatorna 2 m³/s vízzállító kapacitástól. Védett természeti területen, Natura 2000 területen méret megkötés nélkül!

Vízjogi engedélyezés környezetvédelmi kérdései

– 80. és 81. pont szerint:

80.	Felszín alatti vizek igénybevétele egy vízkivételi objektumból vagy objektumcsoportból (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)	a) 1000 m ³ /naptól talajvízből
		b) 500 m ³ /naptól termál karsztvízből
		c) 5000 m ³ /naptól rétegvízből
		d) 2500 m ³ /naptól hideg karsztvízből
		e) 5000 m ³ /naptól partiszűrűsű vízből
		f) 2000 m ³ /naptól termál rétegvízből
		g) a mindenkori forráshozam 33%-át és a napi 50 m ³ -t meghaladó esetben forrásból
81.	Felszíni vizek közötti vízátvétel (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)	h) vízbázis védőövezetén az a)-g) pontok 10%-át meghaladó esetben (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki)
		a) ha az átvett víz meghaladja a vízáadó tó közepes, illetve a vízáadó tározó (minimális) üzemi vízszintjéhez tartozó víz tömegének 20%-át egy év alatt
		b) ha az átvett víz meghaladja a vízáadó vízfolyás augusztusi 80%-os vízhozamának (Q _{aug80%}) 20%-át
		c) ha az átvett víz meghaladja a befogadó tó közepes, illetve a befogadó tározó (minimális) üzemi vízszintjéhez tartozó víz tömegének 5%-át egy év alatt, vagy az ezeket tápláló vízfolyások Q _{aug80%} vízhozamának 10%-át
		d) ha az átvett víz meghaladja a befogadó vízfolyás Q _{aug80%} vízhozamának 10%-át

– 122. pont szerint:

122.	Duzzasztómű vagy tározó (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)	a) 1 millió m ³ duzzasztott, illetve tározott vízmennyiségtől
		b) vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül

Folyamatok időigénye

- Az ötlettől az első kapavágásig eltelt idő 7 szakaszra bontható melyek :
  - Előkészítés (Az ötlet kidolgozása és a lehetőségek vizsgálata)
  - Tervezés (A lehetőségeknek megfelelő létesítmény megtervezése)
  - Elő engedélyeztetés (A vízjogi engedély beadásához szükséges egyéb hozzájárulások, engedélyek megszerzése. Pl.: Bányakapítánysági engedély, Környezet- és természetvédelmi engedélyek, stb.)
  - Vízjogi engedélyezés (Az vízjogi engedély megszerzésének folyamata)
  - Jogerőre emelkedés (A megszerzett vízjogi eng. jogerőre emelkedése)
  - Tervezés II. (A kiviteli tervek elkészítése)
  - Munkakezdés előtti bejelentések (Munkaterület nyitás, hatóságok értesítése, munkavégzést megelőző egyeztetések és az engedélyben szereplő előírásoknak megfelelő eljárások lefolytatása)

Folyamatok időigénye

1. Előkészítés	1 – 6 hónap
2. Tervezés	1 – 12 hónap
3. Elő engedélyeztetés	1 – 24 hónap
4. Vízhigi engedélyezés	2 hónap
5. Jogerőre emelkedés	15 – 45* nap
6. Tervezés II.	1 - 6 hónap
7. Munkakezdés előtti bejelentések	8 - ?? nap

Átlagosan egy engedélyezés az ötlettől az első kapavágásig : 8 – 12 hónap

Mi befolyásolja az időigényt?

1. A tervezett létesítmény bonyolultsága
2. Az érintett ingatlanok száma és típusa
3. A megrendelő igényei
4. Az érintett természeti értékek
5. A bevont hatóságok száma
6. ...
7. A kapacitások hiánya

Nagyon sok minden felsorolhatunk de a három legfontosabb amire minden visszavezethető a Megrendelő, a Létesítmény bonyolultsága és a kapacitások!

Engedélyezés problémái

- **A Ket. 2016. januári módosítás előtt a vízjogi engedélyezés:**
  - Átlagosan 3-6 hónapos időt vett igénybe az engedély beszerzése
  - Rugalmasabb ügyintézés (eljárás felfüggesztése, szüneteltetés, stb.)
  - Többszöri hiánypótlás (pótolhatóak a hozzájárulások, stb.)
  - Kis számú az eljárás megszüntetés és eredménytelen eljárás
- **A Ket. 2016.januári módosítási után a vízjogi engedélyezés:**
  - A vízjogi engedélyezés hatósági határideje szigorúan 2 hónap
  - Rövid hiánypótlási határidők
  - Megnövekedett az eljárás megszüntetések és eredménytelen eljárások száma
  - Rugalmatlanabb ügyintézés (az eljárás megindításánál minden hozzájárulásnak, igazolásnak, stb. rendelkezésre kell állnia!)

Engedélyezés problémái

- **A Ket. Változtatásának következményei:**
  - Megnőtt a eljárás megindítása előtti hatósági egyeztetések száma
  - Az eljárások nagy részében indítanak előzetes környezeti hatásvizsgálati eljárást
  - Nő a Környezet- és természetvédelmi Főosztályok ügyszáma és leterheltsége
  - Az engedély megszerzésének bruttó ideje nő a párhuzamosságok megszűnésével
  - A problémás, nehezen eldönthető helyzetekben nincs más megoldás a hatóság kezében csak az eljárás megszüntetése
  - A megszüntetett eljárások igazgatás-szolgáltatási díjai nem kerülnek vissza az engedélyeshez! -> Szüneteltetésnek nincs helye az engedélyezés során (1/D.§ (2))
  - Csökken az engedélyezési eljárásban a hiányok pótlásának és a hibák kijavításának lehetősége (max. 2x hiánypótlási felhívás lehetősége! (1/D.§ (1))
  - Növekszik a tervezői felelősség és így növekedni fog az ár is!

Új helyzet 2018. január 1.-től 41/2017 (XII.29) BM rendelet

- **A 18/1996 (VI.13) KHVM rend. megszűnésének következményei:**
  - Több mint 20 éves rendelet ment „nyugdíjba”
  - Szerkezetében megújult új rendelet (5 db melléklet helyett -> 3 db)
  - **Változások:**
    - Elsősorban szerkezeti / formai egyszerűsítés és a régi rendelet többszöri módosításának következményei miatt széttöredezett szerkezet új formába öntése
    - A engedélyezés tagolásának változása : elvi engedély, vízjogi engedélyezési tervdokumentáció tartalmi követelményei , stb. helyet: elvi, helyi vízügyi hatósági jogkörbe tartozó , vízügyi hatósági jogkörbe tartozó eljárásokhoz szükséges dokumentáció tartalmi követelményei
    - Egyéb változások.
  - Elektronikus terv benyújtás (Próbaidő vége!) -> de ha nem köteles akkor Víz.j. létesítési: 5 pld , elvi 3 pld , helyi vízü. hatósági eljárás esetén 1 pld.
  - VIZIG vagyonkezelői kiadásához szükséges Objektum azonosító adatlap!

Új helyzet 2018. január 2.-tól 42/2017 (XII.29) BM rendelet

- 2018.december 31.-ig a vízhasználat engedélyezésének igazgatás szolgáltatási díja 0 Ft (vagyis nem kérnek érte pénzt) , *hogy utána mi lesz .... ?*
- A jegyzői hatáskörében lévő kutak engedélyezésének igazgatásszolgáltatási díja: 5000 Ft

A változások elindultak de mire van még szükség:

- **Nagyobb arányú elektronizáció (megfelelő hatósági infrastruktúrával!)**
- **A keletkező adatok nyilvánossá tétele!**
- **Metodikai fejlesztésre a kapacitások értékeléséhez!!!**
- **A hatósági eljárási tapasztalatok „visszaforratása”!**
- **Az együtt működés javítása! (állami szervek, érdekvédelmi-szakmai szervek, gazdálkodók, mérnökök, stb.)**
- **Hosszú távú stratégiák és megfelelő jövőkép!**
- **Konzekvenciára, egyenlőségre és szigorúbb ellenőrzésre!**

Megfelelő project lépései

- **Ötlet megszületése** **0. mérföldkő**
- **Keressen egy tervezőt!**
- **A lehetőségek vizsgálata**
  - Hol, mit, hogyan, mennyiért? és milyen feltételek mellett lehet?
- **Döntés a project megindításáról** **1. mérföldkő**
- **Tervezés (Elvi vagy létesítési engedélyes terv?)**
- **Egyeztetések**
- **Környezeti engedélyeztetés (ha kell)** **2. mérföldkő**
- **Vízjogi engedélyeztetés** **3. mérföldkő**

Megfelelő project lépései

- Pályázat elkészítése
- Támogatási szerződés aláírása 4. mérföldkő
- Kiviteli tervek elkészítése
- Kivitelező kiválasztása és kivitelezés
- Kivitelezés befejezése 7. mérföldkő
- Próbaüzem 8. mérföldkő
- Vízzogi üzemeltetési engedélyes terv
- Vízzogi üzemeltetési engedély megszerzése 9. mérföldkő
- Üzemszerű öntözés
- Üzemeltetési tapasztalatok értékelése 10. mérföldkő

Néhány jó tanács

- Vízgazdálkodás közösségi tevékenység - *sem a víz sem a beavatkozások hatásai nem állnak meg a telekhatárnál* - ezért minden esetben elengedhetetlen az egyeztetés és a közös célok megtalálása a vízügyi szervezetekkel és a hatóságokkal valamint a beavatkozás környezetében élőkkel!
- A Hatóság nem ellenség *még ha néha úgy is tűnhet!*
- Az egyenes út minden esetben rövidebb és olcsóbb is!
- A víz érték – mind menyiségében mind minőségében - így bánjunk is úgy vele!
- A jó munkához idő és konzekvens tenni akarás szükséges!

Köszönöm a figyelmet!

Ha bármilyen kérdésük, észrevételük lenne vagy hibát találnak az előadásban, kérem keressenek nyugodtan a lenti elérhetőségeken!